



ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԽԻՒՄ

Տարեկան վեցամսեայ
4. Պոստայ համար 6 մեկիստ 3 մեկ.
Գումարաց 7 3 1/2

Direction du journal arménien
HAIRÉNIK CONSTANTINOPLÉ
Mérđjan Ruchdi effendi Han No-49

10

ՓԱՐՍՅ

0

Ր

Ա

Գ

Ի

Ր

10

ՓԱՐՍՅ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՀԱՅՐԵՆԻԿԻ վերաբերեալ որ եւ է
համակ եւ գրութիւն պէտք է ուղղե
առ ՏԵՐԵՆԻ-ԽՈՐԱՎԻՐ Կ. Պօլիս Մէր-
ճան չարքը Բիւշտի ԷՃ. Խան Երկրորդ
թարի թիւ 49:

Gérant-Responsable

M. MELIKIAN

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱԶԳ. — Երեք օր ետքը վնասուած «Հայրենիք»-ի իւրաքանչիւր թերթը յետ այսօրիկ 20 փարայի պիտի վաճառուի:

ՏՄԱՆԵՒՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏՄՐԻ—ԹԻԻ 2289

ՀինԳԵԱԲԹԻ

21 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն.Տ.) 2 ՅՈՒՆԻՍ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԵՒ ԾԵՂԵՐԸ

«Մուսուս Եփրատի» կը հը-
րատարակէ Տօգթ. ձընքըրի տե-
ղեկագիրը Խնէլլէի երկրին վրայ.
Խնէլլէ, Գոնկոյ դեռոյն ճիւղերէն
մին է որոյ ալը կը գտնուի Այ-
պերթ լճին մերձակայ լեռներուն
մէջ. Տօգթ. ձընքըր խուզարկած
է անոր ընթացքին մեծ մասը որ
ցայժմէր անծանօթ. Խնէլլէ նա-
ւարկելի է բաւական հեռին, և
վասն որոյ ջրային նոր ճամբայ մը
կ'ընծայէ դէպ ի վերին Նեղոսի
երկիրը. Երկիրը ընդ որ կանցնի
Խնէլլէ, շատ բարեբեր է. Ձորե-
րը և հովիտները լին անանա-
յիւր և իւզաբեր արմաւենեօք.
Երկրին ամբողջ կը թուի մարդոյս
երկրային դախտ. Բնակիչը շատ
հոծ է. Գիւղ չ'իւղի ետեւէ,
կամ մանաւանդ տանց խումբեր
չ'ըջատուալ՝ ծառերով և տուն-
կերով, կը ձեւացունեն շրջա-
դետոյն երկայնութեամբը. Կան
տեղեր այնպիսի հոծ բնակչօք որ
կրնայ հաշուիլ թէ մէկ քառա-
կուսի միոնին կենայ 250 բնակիչ.
Վերին Խնէլլէի աւաղանին մէջ
գտնուող գլխաւոր ցեղերն են
Նիւամ-Նիւամը, և Մամուլթոնը.
Նորա մարդակեր են. և իրենց
կերպարանքով, դուռով և սովո-
րութեամբը քիչ կը տարբերին
Վերին Գոնկոյի բնակիչներէն.
Նիւամ-Նիւամը կը սիրեն զարգա-
րել զիրենք շրջաններով որ շին-
ուած են իրենց սպաննածներուն
ակռաներէն, և գանկերն այն-
պիսեաց զորս կերած են, կը պա-
հեն իրեն նշանք յաղթանակաց.
Երբ պատերազմ կ'ընեն, կուտեն
իրենց սպաննածներուն մարմինը.
Որեւիցէ անհատ որ միայնակ է և
չունի ազգական, երբ կը մեռնի,
կերակուր կըլլայ իւր շուրջ բնա-
կիւններուն. Մարդակերութիւն
ամենէն աւելի շատ կայ Գոնկոյի
ամենէն մօտ բնակող ցեղերուն
մէջ. Բնակիչք գրեթէ մերկ են.
Կանայք կը հագնին միայն զննջակ
կաշիէ կամ պանանա ծաւին տե-
րեւներէն շինուած. Անոնք ա-
մէնքը կը ներկեն իրենց մարմին-
ները սևա պատկերներ նկարելով,

և խնամով կը յարդարեն իրենց
մազերը. Կանայք հող կը տանին
առունին դործերուն, կը մշակեն
երկիրը, կը ժողվեն հունձը, կը
չորցունեն ցորենը, և ազալով կը-
նեն ալիւր, կը պատրաստեն կե-
րակուրը, կը շինեն կահ կարասի,
սակառներ եւ կողովներ. Արք
եթէ չերթան որոյ կամ պատե-
րաղմի, կը պառկին ծուլութեամբ
երկնալով արմաւենեաց տակ
նստարաններու վրայ եւ ծխելով
այն շուրին ներքեւ. Կէս օրին
կերթան մեծ սրահները ուր կը
պարապին ջերմ խօսակցութեան.
Բաղմանութիւնը սովորութիւն է
անոնց մէջ, և ամաւանական կա-
պը քիչ կ'առնուն ինկատ. Յե-
ղապետը նոցա ունին 100 կին.

ՊԱԼԷՆՍԹԻ ՊՈԶԻՆ ԱՀԱԳԻՆ ՈՅԺԸ

Սըր Ուիլիւմ Թըրնըր, անգա-
մալնութեան երեւելի բրօֆէ-
սօրն Լոնտոնի համալսարանին
մօտերս ըրաւ բանախօսութիւն
մը Պալենայից, անոնց կազմու-
թեան և բնութեանց վրայ. Ինչ-
եալ քաղաքի փիլիսոփայական
հաստատութեանց անդամոց, յո-
րում ըրաւ ակնարկութիւն մե-
քենայիտաց, մեծ կարեւորու-
թիւն ունեցող կէտի մը, այն է՝
մեծ Պալենայի մը պոչին ունեցած
ոյժը բազդատելով ձիւ ոյժին
հետ. Խօսելով կատարեալ հա-
սակի ժամանոյ Պալենայից եր-
կայնութեան վրայ. բրօֆէսօր
Թըրնըր ըսաւ թէ գլխինը «Եօ-
նուղ պալըղը» ունի 4 կամ 5
ոտք երկայնութիւն մինչ կրկն-
լանտայի Պալենան է 50էն մինչև
60 ոտք երկայն, և թէ խոշոր
թեւերով Պալենան որ յաճախ
կերեւի Բրիտանական ծովուն մէջ,
կը հասնի 80 և աւելի ոտքի. Ս. յս
վերջին տեսակէն հատ մը Ուէյլսի
ծովեզրի մօտ դամաքն ինկաւ
քանի մը տարի առաջ. Բանախօ-
սը բաւական երկար խօսելէն ետ-
քը պալենայից կազմութեան վը-
րայ ըրաւ քանի մը խօսքեր ա-
րագութեան ատրիճանին վրայ
մէջ. Հաշուուած է որ, ըսաւ,
կրկնլանտայի պալենան ժամը կըը-
նայ երթալ ինը կամ տասը մը-
ղոն, և թէ «Ֆիննըր» կոչուած
պալենայը քան զայդ անգամ ա-

ւելի արագութիւն ունին. Ամե-
նայն հաւանականութեամբ վե-
րայիցեալ պալենան կրնայ երթալ
ջրին մէջ ժամը 12 մղոն, եւ
«սիւրմ» կոչուածը՝ կ'ըսուի թէ
կարող է երթալ նոյնչափ արա-
գութեամբ. Խնդրած էր Կլաս-
կոյի Մը. ձոն Հէնտըրսընէ հան-
րածանօթ նաւաչէնէն օգնել ա-
նոր հաշուել թէ քանի ձիւ ոյժ
ունենալու է այն պալենան որ
կարող ըլլար երթալ ժամը 12 մը-
ղոն տեղ. Ս. յս պալենան ունէր
80 ոտք երկայնութիւն, կը կըը-
նէր իւր 74 տակառաչափ, և
ունէր պոչ 18էն մինչև 20 ոտք
անոր ծայրերէն չափուելով. Ս. յս
հաշուով Մը. Հէնտըրսըն եզրա-
կացուց թէ ինչեայ տարածու-
թիւնն ունեցող պալենայ մը որ-
պէս զի երթայ ժամը 12 մղոն
արագութեամբ, պարտի ունե-
նայ մըող զօրութիւն հաւասար
145 ձիւ ուժոյ.

Ա.

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

Պ. Սթանլի և ուղեկիցք նո-
րա մեկնեցան Սթանլի լճակէն
ապրիլ 30ին և յառաջ գացին
Գոնկոյէ դէպ ի վեր. Կըսուի թէ
Ուկանտայի թագաւորը թոյլ պի-
տի տայ անոնց ազատ անցնիլ իւր
երկրէն. և այս կը ցրէ ամեն տա-
րակոյս ի մասին յաջող ելից ա-
նոնց ճանապարհորդութեան.

— Հաւանականաբար այս տարի
կայսերաց տեսակցութիւն տեղի
չպիտի ունենայ. Կիյոսմ կայսեր
բժիշկը հաւանութիւն չեն տար
անոր երթալ Կաթմէյնի ջերմուկ-
ներն յԱստորիա, ինպէս սովոր
էր ընել ամեն ամառ. 20 տարիէ
հետէ, վասն զի անցեալ տարւոյ
փորձը թուեցաւ թէ ցուցուց որ
ջերմուկներուն անոր մատուցած
առժամանակեայ օգուին դէմ ա-
ւելի վնաս առաջ եկաւ յետոյ.
Կայսրը իմացուցած է ի վիճնա
իւր փափաքը տեսակցիլ Յրան-
սուա ժողէֆ կայսեր հետ, և սա-
կայն եթէ այս վեհապետը հրա-
ւիրուէր տեսակցութեան և Ձա-
րը չհրաւիրուէր, այս պիտի ըլ-
լար հրատարակութիւն ի լուր
աշխարհի թէ երբեակ դաշնակ-
ցութիւնը ջնջուած է, մինչ եթէ

Ձարը գար նմա ի տեսութիւն,
մեծածախ և ծանրատաղտուկ
նախազգուշութիւններ ընդդէմ
Ոչնչականաց հարկ կըլլար ընել,
նաեւ տեսակցութիւնը պիտի առ-
նուր կարեւոր կերպարան զոր
փափաքելի չէ տալ անոր. Ուս-
տի հաւանականապէս Աստորիոյ
կայսրը պիտի չերթայ Գերմանիա,
թէպէտ ըստ Թայմսի թղթակցին
ի վիճնա խնդիրը դեռ լիովին
չէ որոշուած.

— Տարածայնութիւն մը կայ ի
Պէրլին թէ Պ. Կաթմէյնի մօտերս
Մոսքու Կաթմէյնի միջոցաւ ըրած
յարձակումներն Գերմանիոյ վը-
րայ, ուհաճութիւն պատճառած
են Ձարին որոյ համակրութիւնն
առ նա պակասած է.

— Բեդ-քսպուրկէ զարնուած հե-
ռագիրներ կ'իմացունեն թէ մա-
յիս 16ին կախուեցան դատա-
պարտեալ Ոչնչականաց հինգը,
այնպէս որ մահուան դատա-
պարտուած եօթն անձերէն եր-
կուքին միայն վճիռը մեղմացաւ.
Ռուսիոյ նարվա նահանգին այլ և
այլ գիւղօրէից մէջ գիւղացիք
յարձակած են հողատեարց վրայ
վէճի մը պատճառաւ անառաւաց
որու ստացուածք ըլլալուն վրայ,
և տեղային կառավարութիւնը
հարկադրուած են զինուորաց օգ-
նութիւնը կանչել խուզութիւնն
արդիւլու համար. Կըսուի թէ
երիտաւոր մը փորձած է ըս-
պանել Աստորիանի կառավա-
րիչը, և սաստիկ վիրաւորած է
զնա ըէվովըրով. Բայց ըստ որում
կառավարիչը վէճի բռնուած էր
գաւառին քանի մը անձանց հետ,
հաւանականապէս մասնաւոր վը-
րէթինդրութեան մը համար էր
այն մանաւանդ. քան Ոչնչակա-
նութեան դործ.

— Ռուսիոյ գահաժառանգ Մեծ
դուքս Նիքօլա հրատարակուե-
ցաւ «Հէթման» այսինքն պետ
Տոնի Խաղախաց, մայիս 19ին,
ինչպէս կ'ակնկալուէր. Նոյն օրն
իրիկուան դէմ Ձարը և Ձարու-
հին մեկնեցան Նովո-Չէքքասքէ,
և կարծուեցաւ թէ կ'երթային
Խրիմ. Հոն կը գտնուէր Սերվիոյ
թագուհին դարմանել իւր ա-
ռողջութիւնը, և ոմանք կը կար-
ծէին թէ Ձարը կ'ակնկալէր տե-
սութիւն մ'ընել անոր հետ որ
կրնար կարեւոր արդիւնք ունե-
նալ. Բայց այս գուշակութիւնը

ամենքն ելան սխալ, վասն զի Չարը չայցելեց իրմբ, այլ ուղղակի դնաց Մոսկուա, հասնելով հոն չարաթ երեկոյ, և անտի շարունակեց ուղեւորել ի Բեդրսպուրի: Այսպէս Չարը դարձաւ եւս իւր պալատն ի Կալինա նըւաղ քան 8 օր բացակայ լինելէ ետքը: Չենք գիտեր թէ անոր այս շուտով ետ դառնալը յառաջմէ որոշուած էր թէ ածապարանքը տեղի ունեցաւ անակնկալ գէպքէ մը:

—Պէրլինէն քաջուած և նախընթաց իրիկուն Բերա հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ գերմանական ակրմբոց մէջ՝ Ռուսիոյ պուլկարական խնդրոյն մէջ բանակցութեան մոտեցումներ չունենալով, բացարձակ կը նկատեն:

—Տպագրական Տեսչութիւնը պաշտօնական ծանուցմամբ կը հերքէ Ֆիկարո լրագրին մէջ Ֆլօ զօրավարին կողմէ հրատարակեալ այն տեղեկութիւնները որ 1875ին Պ. Բատովիքի կը վերաբերէր, իւր թէ Դերմանիա՝ Ֆրանսայի հետ պատերազմած միջոցին Ռուսիոյ չեղբուրները ապահովելու համար Թուրքիոյ կողմէ երկիրներ խոստացեր է Ռուսիոյ:

Բ. Դուռը պաշտօնապէս տեղեկացեր է թէ սոյն տեղեկութիւնը սուտ են և թէ Պ. Բատովիքի կողմէ այսպիսի յայտարարութիւնք բնաւ տեղի ունեցած չեն:

—Սուտանէն մայիս 25 թուով ի Դահլիքէ հասած հեռագիրը կը ծանուցանեն թէ Ռուսի-Հալփայի հարաւային կողմէն 20 քիլոմէթրօ հեռաւորութեամբ բազմաթիւ ապստամբներ երեւցեր են:

Եղիպտական հետեւակի զօրաց խումբ մը Բորսքոյի առաջ երթալու հրաման ստացեր է, չըջակասերն քննելու և ապստամբաց շարժումներուն հսկելու համար:

Գուեղ մը անկանոն զօրք ալ պիտի զրկուին ի պաշանջել հարկին կանոնաւոր զօրաց օգնելու համար:

—Նախկին Մեծ-Եպարքոս Էթհէմ փաշա նախընթաց օր ելլալով պալատը կոչուեցաւ Վեհ Սուլթանի կողմէ:

Կը հաւաստեն թէ Էթհէմ փաշայի պիտի յանձնուի Վիքթորիա թագուհւոյն յորելեանին ներկայ գտնուելու պաշտօնն: Վոխանակ Ալի Նիզամի փաշայի որոյ առողջական վիճակը խանգարել սկըսած է:

Էթհէմ փաշա լեզուադէտ և տաղանդաւոր անձ մը լինելով, ամեն յարմարութիւն ունի սոյն պաշտօնին:

Իսկ Թարիկ, հակառակ Մօնիթօրի տուած սոյն յուրին, կըսէ թէ ցարդ ո՛ր և է պաշտօնական որոշում չէ տրուած Ալի-Նիզամի փաշայի տեղ յաջորդի մը ընտրութեան մասին:

—Եղիպտոսի մէջ 962 անգլիական ոսկի հանդանակուեր է Թագուհւոյն յորելեանի տօնը կատարելու համար:

Յորելեանի առաւօտուն կըօ-

նական արարողութիւնը միայն պիտի կատարուին: Կէս օրէն վերջը նաւային և զինուորական հանդէսներ տեղի պիտի ունենան, իրիկունն ալ դաշտային հանդէս մը: Կոչուեք մ'ալ տալու խորհուրդը կայ եղեր: սակայն կիւրեւի թէ ուրիշ աւուր յետաձգուեր է:

Ծովային և ցամաքային բանակները պիտի մասնակցին սոյն հանդիսին: Նաւաստիներ նաւերու մէջ գտնուելով պիտի ջանան դուրս ելնել, իսկ ցամաքային զօրքեր պիտի գիմողրեն: Նաւաստիք օդնութեամբ թնդանօթածիկ զօրաց պիտի յաջողին սոյն փութին մէջ:

—Մուհամէտ-Էլ-Մօրլանի Շէյխը հրաման ստացեր է խտիվէն Լանորա երթալու և Թագուհւոյն յորելեանին ներկայ գտնուելու համար:

Խիվը Օսմանիէի Գ. կարգի պատուանշանը շնորհեր է Շէյխին: որում պիտի ընկերակցին Ապուրէլ Դանի Ապուրէլ Մալար Շէյխը որ Սթէֆէնսըն զօրավարին թարգմանն է և արձակուրդով Լանորա կ'ուղեւորի:

—Լանորայի Ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Ֆլօրիան կոմսը որ մայրաքաղաքիս Ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղարի պաշտօնն կը վարէր առժամայ կերպով, յառաջիկայ շաբաթ օր Ֆրանսա կ'ուղեւորի իւր տիկնոջ հետ, անտի իւր նոր պաշտօնատեղին երթալու համար:

—Յանատանի Կոստանդին դահաժառանգ իշխանին տարեգարծն լինելով այսօր Ալէքսանդրիոյ յունական դաղթականութիւնը մեծ ուրախութիւն և հանդէսներ պիտի կատարեն:

Ալէքսանդրիոյ Ֆար լրագիրը կը հաւատէ թէ Կոստանդին իշխանը աշնան միջոցին Եգիպտոս պիտի այցելէ:

—Պ. Բօգար Փարիզ ուղեգրեցաւ նախընթաց օր Պարիզի կաթողիկոս պապմանութեան վրայ Պ. Տոնօնի հետ խորհրդակցելու համար: Պ. Տոնօն 15 օրէն մայրաքաղաք պիտի վերադառնայ:

—Սամուս կղզւոյն երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը բողոքելով փոքրամասնութեան աղերսագրին դէմ, այս վերջինը կայսերական կառավարութեան խնդրեր է որ քննութեան համար յատուկ մասնախումբ մը զրկուի ի Սամուս:

—Մայիս 13ին ահաւոր երկրաշարժ մը տեղի ունեցեր է Մուսուլէն 20 ժամ հեռի: Սիժէար կոչուած լեւան շրջակայ բոլոր գիւղերուն տունները մեծաւ մասամբ փլեր են: Բաղմաթիւ կենդանիներ կորուսեր են: Չոհեկոց թիւը յայտնի չէ տակաւին: Ժողովուրդը սարսափահար լինելով փախեր է: Մուսուլի տեղական կառավարութիւնը, վրան պաշար և ամեն տեսակ օգնութիւն զրկեր է արկածելոց:

—Գահիրէի բնակիչներէն մին

իւր ամբողջ հարստութիւնը խաղի մէջ կորսնցնելով մինչև իսկ այն 300 ոսկին որ իւր վերջին ապաւէնն էր, պատուհանէն վար նետելով ինքզինքն սպաննեց է:

—Ալէքսանդրիոյ Ռուսական հիւպատոսը Հապէշաց Յովհաննէս թագաւորին ծանուցեր է թէ Ռուսական կառավարութիւնը Հապէշի ժողովրդաց պաշարումը չի ճանչեր: Ըստ որում խաղաղութեան զրաւելու իրաւունք չունին:

Մայրաքաղաք բանակեալ Օսմանեան զօրաց վաշտերը, Վեհ Սուլթանին հրամանաւ, ամեն իրիկուն կարգաւ երթորդի պալատը պիտի երթան «Իֆթար» ընելու համար: Ն. Կ. Վեհափառութիւնն նաեւ մէկ մէկ դրամական պարգեւ բաշխել կու տայ իֆթար ընող զօրաց:

—Վեհ Սուլթանին թիկնապաշ Բիթմով փաշա, Ֆրանսական Քամիօն չողենաւով, Տարտանէլ ուղեւորեցաւ երէկ:

—Եգիպտոսի անգլ. պատուիրակ Սրբ Տ. Ուօլֆ, Թարապիոյ Բեթմալ օթեւանին մէջ իրեն յատուկ լնակարան մը վարձած լինելով, կը կարծուի թէ գեռ ժամանակ մը անդ պիտի մնայ:

—Եգիպտոսի զիշեր Ալ սալայի կողմի վաւան մէջ աշխատող Սիմօն անուն հայ գործաւոր մը որճարանը նստած պահուէր, յանկարծ անհայտ եղաւ:

—Դարթալի երկաթուղւոյ կայարանին մօտ Թուրքի մը տունը, բնակչաց բացակայութեան առիթով, գողեր մտնելով, 200 ոսկւոյ արժողութեամբ նիւթեր վերցրեր են: Տեղւոյն ոստիկանութիւնը քանի մը կասկածելի անձինք ձերբակալեր է:

—Անգլիական և Ֆրանսական դեսպանատունք Թարապիա փոխադրուեցան:

—Պ. Չանգօֆ իւր լնակութիւնը Պէօլլիք-տէրէ փոխադրեց:

—Մայիթապլը կոչուած լուցկին ոստիկանութեան կողմէ արգիլուեցաւ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղ. Ժողովը իւր համարատուութիւնն սկսած է պատրաստել որ բաւական ստուար գործ մը պիտի լինի, պատմական կարեւորութիւն ունեցող:

Բալուի Առաջ. Տեղապաշ Տ. Թէոդորոս վարդապետ Բալուի Առաջնորդ ընտրուեր է տեղւոյն Ընդհանուր Ժողովոյ կողմէ:

Աղդ. Պատրիարքարանը Պուլկարիոյ նորընտիր Առաջնորդ Բուսնուղլեան Գեր. Գէորգ վարդապետի հաստատութեան կնիքակն յանձնեց անոր, որ կը պատրաս-

տուի ի Պուլկարիա ուղեւորելու:

Կրօն. Ժողովը վաղը նիստ պիտի ընէ զիջուած առեւտրութիւնները վաւերացնելու համար:

Երէկ Պէրպէրեան ցերեկեայ եւ գիշերօթիկ բարեհաճաւ և բարեհալտրգ վարժարանի հաստատութեան տասնամեակն լինելուն վարժարանին Հիմնադիր-անօրէն Մեծ. Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆէնտին ի պատիւ ուսուցչական մարմնոյն և աշակերտաց, դաշտային սեղան մը տուաւ ի Պէօլլիք-Չամլըճան, ուր գեղեցիկ երգեր գեղեցիկութեան և երախտադիտական ուղեքններ արտասանուեցան, ուղղեալ առ մեծ. Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ:

Ա Ձ Դ

Մօտակայ դաւառէ մը կառավարչութեան և ձայնաւորութեան կարող ու պարկեշտ դաստուար մը կը լնդորուի գոհացուցիչ ամսականաւ:

Տեղեկութիւն ստանալ փափաքողք պէտք է դիմեն Հայրենիքի խմբագրատունն: 1—3

Խմբագիր,

Խիղանու Ուսումն. Ընկերութիւնն փախուքելով պաշտօնական կերպիւ մասնակցել Աղդ. Մահմանաբութեան 27րդ Տարեգարծին, Վոսիփորպեակ Արդոյ Հասարակութեան ի դիւրութիւն և ի շուք սոյն Հանդիսին, յատուկ կազմեալ Մասնախումբի մի խընամօք վարձած է Երկրէթի սըրընթաց և երկկայմ 32 թիւ չողենան որ միտնենօք և դափնեօք զարդարուած պիտի մեկնի կիւրակէ առաւօտ ժամն 12ին Եէնի-մահալլէէ, նուազածուաց ճարտար խումբի մի ընկերակցութեամբ, և արդէն հրատարակուած, Մասնախումբիս յատուկ յայտարարութեան մէջ նշանակեալ նաւախառններն հանդիպելով պիտի երթայ ի Գաղլըչէլմէ, ուր պիտի հանուին հանդիսականք և նուազածուք պիտի առաջնորդեն դնոսա ի հանդիսավայրն, ուր Ընկերութեան համար մասնաւոր տեղ մի որոշուած և անդ Ընկերութեանս շքեղ տաղաւարն հաստատուած է:

Աւելորդ է ըսել թէ կարդալիք Մասնախումբս ընտանեաց հանդատութեան համար ամեն նախահոգ միջոցներ ձեռք առած է:

Տոմսակաց դինն «յոթ չափաւոր» է, երթեւեկի համար 7 դահեկան, միայն երթ 4 դահեկան, միայն վերադարձ 5 դահեկան, աղայոց համար կէս դին:

Տոմսակներն կը վաճառին զըլխաւորաբար Պօլիս Ընկերութեան գրասենեակին ի Մէրճան և մասնախմբի անդամաց մօտ (տե՛ս մասնախումբութեան ի մեր յայտադրել):

Ի գիմոց Կարդ. Մանխմբին. Ատենապետ Գանձապետ Պօղոս Յալաբեան Ա. Գ. Փանտեան Համարակալ Պ. Հաղարապետեան

Անգլո-պարսկ Մանա-
խմբին .
Պոլսո Յակոբեան Ասենայեան
Արքայաժողովո Փանոսեան Գանձապետ
Վահան Հաղարայեան Համա-
բանակ :

Վահրամ Պահլավունի
Տիգրան Փափաղկան
Արտաշէս Ֆնտրդեան
Միսաք Գարագալ
Յակոբ Չամուրեան
Սարգիս Յակոբեան
Ստեփան Աստարեան
Շարամ Ղազանճեան
Խաչիկ Շամուանճեան
Յակոբ Մէլիքեան
Տաճատ Զարիֆեան

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՕՍՄ. ԲՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ դոյ 16 13
Այս առաւօտ լոյս 16 15

— 0 —

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Այս առաւօտ 44 10

ԲԱՃՆԵՏՈՒՄԲ

Թրամուէյ 297 —
Բուսէլի երկաթուղի . . . 34 62

— 0 —

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄԱՅ

Օսմանեան ոսկի 100 —
20 Փրանքնոյ 88 8
Անգլիական ոսկի 111 2
Բօլ Իմբէրիալ 90 34
Քրիսթի 51 20
Բուսլի թղթապարտ 9 90
» արծաթ 75 —
Յիօրի — —
Մէճիտ արծ (տարւ) 107 38

Վեցնոյ 102 30
Հինգնոյ 102 30
Մէթալիք 98 10
Քառորդ 106 10
Մանր մէճիտ 104 25
Թափիյ 17 —

ԱՅՍ ԱՆՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Պէրլին 27 մայիս . — Պիզմարք
իշխանն նորէն բռնուած է իւր
վաղեմի մկանային յօդացաւէն .
Իւր բրած մէն մի շարժումն
(քաղաքական չհասկնա՞ք, այլ
փիլիքական) դժնդակ ցաւեր կը
ստանաւ :

Սօֆիա 26 մայիս . — Բ. Դրան
չըջարեւական ծանուցագիրը լա-
ւագոյն ապաւորութիւն մը յա-
ռաջ բերած է Սօֆիայի մէջ .
Սակայն ինամակալք չեն կարծեր
թէ իշխանի մ'ընտրութեան մա-
սին դործնական արդիւնք մը յա-
ռաջ բերելու բնութիւնն ունե-
նայ այդ ծանուցագիրն, այլ կը
յուսան թէ մեծապէս պիտի ամ-
րապնդէ իրենց կառավարութիւ-
նն ի ներքուստ և յարտաքուստ :

Վիէնայի, Բարիդի, Պէրլինի
և Լոնտոնի մէջ դիւանագիտա-
կան դործակատարաց հաստատ-
ման լուրը կանխահաս է . կառա-
վարութիւնը միտք ունի այդ պաշ-
տօններն հաստատելու, բայց եւ-
մտական խնդիրն առայժմ ար-
դեւք կը լինի իւր ծրագրին եւր
տալու :

Բեդրսպուրի 28 մայիս . — Բեդ-
րսպուրի կառավարութիւնը
պիտի ծանուցանէ Օսմ. ծանու-
ցագիրն թէ Պուլկարիոյ հանդէպ
իւր բռնած ընթացքին մէջ պար-
տաւոր է անխախտ մնալ . Սա-

կայն դիւանագիտական ակմբոյ
մէջ կը կարծուի թէ ծանուցագ-
րոյ փոխանակութիւնն, որ այս
մասին տեղի պիտի ունենայ ընդ
մէջ կառավարութեանց, խնդրոյ
լուծումը պիտի դիւրացնէ :

Վարչաւիա 28 մայիս . — Այն
օրէնքն, որ օտարահպատակ Հը-
րէից կարգիլէ վաճառականու-
թիւնն ընել ուսական կայսրու-
թեան մէջ, Բոլոնիոյ մէջ ևս ի
դործ պիտի դրուի :

Պրուսէլ 27 մայիս . — Նօռ լրա-
դիրը գէշ կատակ կը յորջորջէ Ե-
դիպոսի պայմանագիրն . Կըսէ
թէ անգլիական լաւակնութեանց
նաւիրագործումն է իրենց ամ-
բողջութեամբ . Պայմանագրին ար-
դիւնքը պիտի լինի որոշ ժամա-
նակի մը մէջ զրկել զԵւրոպա իւր
իրաւունքէն . Ֆրանսա, ընդունե-
լով զայն, իւր իրաւանց ամբող-
ջական հրաժարումը պիտի ստո-
րագրէ . Ռուսիա չպիտի ընդունի
զայն :

Բեդրսպուրիէն նամակ մը կըսէ
թէ Աֆղանեան յանձնախմբին ան-
դամ անդլ . պատուիրակները
չեն ուզած լանակցութիւնները
չարունակել, այս բանը սակայն
խղում մը չնշանակեր . Բանակ-
ցութիւնք պիտի վերսկսին ուղ-
ղակի կառավարութենէ կառա-
վարութիւն :

— Հաւասի դործակալութիւնը կը
հերքէ Վիէնական լրագրաց այն
լուրը թէ դաւադրութեան մ'առթիւ
քանի մը Շէյխեր աքսորուեր են Կ.
Պօլսէն . Սէյիտ Սէլման էֆէնդի
մեկնումն ի Պաղտատ, իւր բնիկ եր-
կիրն, ծնունդ տուած պէտք է լինի
այս լուրին . Նոյնպէս դահաժառանգ
Սէլիմ իշխանին դատաւարական օ-
մանց փոփոխութիւնն լոկ զպրոցա-
կան կարգի պատճառներէ յառաջ ե-
կած է :

— Այս առուր թղթաբերով եկած
Բարիդեան լրագրերէ կը տեսնենք
թէ Օրէրա-Քօմիք հրկիղեալ թառ-
տոնին զոհերուն թիւն 66ի կը հաս-
նի, որոց 41ք՝ կին եւ 23ք այր . Ամ-
բողջ Ֆրանսայի և Եւրոպայի մէջ
հանգանակութիւն լացուած են զս-
հերու ընտանեաց օգնելու համար :

ԸՆԴՀ. ԴՈՐՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄ.

Արձանագրեալ յ'Առեւտրական
Սենեկի Կ. Պօլսոյ

ՏՆՕՐԷՆ, Յ. ՄԷՐԵԷՄ-ԳՈՒԼԻ

Ղալաթիա Խալիլ-փաշախան, թիւ 3
Փոխանորդութիւն և յանձնակա-
տարութիւն թէ ի Կ. Պօլիս, թէ ի
գաւառս եւ թէ յօտար երկիրս, ա-
մեն դատական, վարչական եւ ա-
ռեւտրական գործոց, որպիսիք են՝
պահանջից գանձումն, վէճերու ի-
րաւախոհութիւն, կնճոց եւ սնան-
կային խնդրոց կարգադրութիւն,
քաղաքային եւ վարչային դատարա-
նաց առջեւ դատավարութիւն, ան-
շարժ ստացուածոց եւ վարձուց վե-
րաբերեալ գործառնութիւն, ար-
տօնութեանց ստացման հետամտու-
թիւն, նմանապէս եւ խորհրդատու-
ութիւն, տեղեկացումն, խմբագրու-
թիւն, թարգմանութիւն, հրատա-
րակութիւն եւ հաշուոց յստակումն .
Հեռագրական հասցէ

Վէքեալէթխանէ, Իսթանպուլ, կամ
Agence Ottomane, Cons/ple

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՎԻՐԱԼԻ ՍԻՐԱՒԱՅ

Եղեալոյ Առաջնորդ Գեր. Խորէն
Եպիսկ. Միսթարեանի սոյն խնամա-
սիրական երկն, ուղեւորութեանց
պատմութեամբ եւ փիլիսոփայական
խորհրդածութեամբ, հետաքրքրա-
շարժ եւ միանգամայն սրտաշարժ ու
ախորժելի դործ մ'է, ամեն մարդու
ընթերցանութեան արժանի . Տպա-
գրուած է Զմիւռնիոյ Տէտէեան տը-
պարանը . Գինն է 8 զր :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊՕԶԱՃԵԱՆ

Ձագմագճըլար Եօգուչ, Թիւ 56)

Մեծ Գանակութիւն

ՅՐԱՆՍԵՐԻՆ ԴԱՍԱԳՐԱՑ

Սոյն գրատունն այս անգամ փա-
րիզէն ընդունած է մեր ազգ. վար-
ժարանաց մէջ մուտ դուռն Գրան-
սերէն ամբողջ դասագրքերու մեծ
(մթերք) մը, որոյ մէջ կը գտնուին
մասնաւորապէս Լառուսի ամբողջ
գործերը, Պալանոյի «անփանս», ա-
տուլտանս եւ ֆրանսիէն», քօնդ է
բառապօլ, Լառիվ է Ֆլէօրիէ, Կէ-
նարի եւ Պառաշէի քերականութիւն-
ներն եւ անոնց բանալիները, Ապէ-
կօլթիէի Լէքթիւռ կուստիւնները,
քօղն իւթօռիէդ, անփանս, «ատուլ-
տանս» (Տըլաբալմ), Տէլէմաք, շուա,
տը Լէքթիւռ (Տանիէլ), Լէքթիւռ
կուստիւ (Լըռուա), Փապլը աը Լա-
ֆօնթէն եւն. եւն.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԶԱՓԱՆՈՐ

Ֆրանսերէն նամականիք շատ աժան
գներով:
Սըքուէթէն Ժէնէնալ գին դր. 3 1/2
, իւնիվէնսէլ » 3
Գաւառական յանձնարարութիւնք
փութով կը կատարուին:

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Նոր Հրատարակութիւն

ԴԱՍԱԳՐԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ի Պէտս Ազգային վարժարանաց

— 0 —

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծախուի ի գին 3 զրուշի:
Կեդրոնատեղին է Գ. Զարդար-
եան գրատունն:

Կ. Պօլիս Սուլթան Համամ փո-
ղոց Թիւ 14:

ԱՔԼՈՐ ԵԶԱՅ

Հրատարակիչ Ա. Այճեան, կը
ծախուի բոլոր հայ գրավաճառաց
քով. դին 2 դահեկան:

ԳՐԱՏՈՒՆ Վ. ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

Ուգուչ-Չարչի պաշը Թիւ 10

Սոյն գրատուն մէջ կը շահառ-
ուին ամեն լեզուէ գործածեալ
և աժան գրեանք. Վիպական,
Պատմական, Թատերական, Դա-
սական և այլն ճիւղերու վերա-
բերեալ. Կը գտնուի նաեւ նշա-
նաւոր ազգայնաց և օտարազգի
երկերից լուսանկարները:

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Հայերէն և Անգլիերէն

Շրջան Բ.

Պատրաստեց

Ս. Մ. ԴԱՍԱԳՐԱՆ

Կեդրոնատեղին է Վ. Հիսար-
լեան գրատունը, Դին 3 դր.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹԻՒՆ

Աշխատասիրեաց

Վահան Ս. Հաղարարեան

Հետեւողութեամբ

Ժ. Տալսէմի

Սոյն գասագրքն, որ հանրա-
ժանօթ չափազանց կողմէ զնա-
հատուած է, ցարդ հրատարակուած
երկրաչափութեանց վրայ մեծ առա-
ւելութիւն ունի ոչ միայն իւր սահ-
մանաց ճշգրտութեամբ այլ եւ արուես-
տական բառերու ընտրութեամբ:

Կեդրոնատեղին է Պօղոսեան գը-
րատուն Ձագմագճըլար-Եօգուչ Թիւ
56:

Գին 8 դահեկան:

ԳՐԱՏՈՒՆ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Կ. Պօլիս մեծ մաքսատան կարդ.
Թիւ 46

Մեծ քանակութեամբ Բարիզէ ե-
կած Գաղղիարէն ընտիր դասագրքե-
րու հաւաքածոյ մը, Լատուսի, Կէ-
նարի եւ Սարաղրի բազմաքանակ,
ինչպէս նաեւ Կէնարի եւ այլ նշանա-
ւոր հեղինակաց կուստիւններն ու բա-
նալիները. Պալանոյի գործերը, եւ

անն տեսակ Ալֆապէներ, Բօնդ է
Բատապլ, Բօթօրիէթ, Ֆապլը աը
Լաֆօնթէն, ընդարձակ սէքսէթէր
840 երես, փոքրիկ եւ զուարճալի ե-
րազահաներ եւ այլ խմատարական
գործեր:

Վարժարանաց եւ մեծ քանակով
զնորաց գոհացուցիչ զեպչ կը լինի:
Վաճառատունն ամեն տեղոյ համար
օտար լեզուէ գրեանց, պարբերական
եւ պատկերազարդ հանդէսներու,
լրագրաց եւ ամեն գաղտնական պի-
տոյցի համար յանձնարարութիւնք
կ'ընդունի եւ ճշգրտութեամբ կը կա-
տարէ յոյժ զիւրամտոյն ի պայման-
ներով. յանձնարարեալ գիրք մը փա-
րիզէն ստու կը հասնի 12 օրէն:

Փառնեան եւ այլ արեւելեան
գործածուած փոստի փութեր եւ գիր-
քեր կը գտնուին:

Սոյն վաճառատունը կը գտնուի
ինչպէս առաջ նոյնպէս եւ այժմ ա-
մեն տեսակ թղթեղէն եւ վաճառա-
կանական տեսքակներ եւն:

Յաճախարգք գոհ կը լինին ամեն
կերպով:

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ընդդէմ

Դիւանական, Գաղղիական, Միզանց-
քաղորդքային եւ այլ տիրողի-
տեան հիւանդութեանց:

Գին 6 դր.

Սոյն գիրքն, որ Պօղոսեան գրա-
տան կողմէ հրատարակուած է, իւր
տեսակին մէջ ցարդ հրատարակուած
գիրքերը կը գերազանցէ ոչ միայն
իւր այսպէս պարունակութեամբ,
այլ եւ իւր դիւրամանալի եւ յստակ
ոճովն ու լեզուովն:

Մասնաւորապէս կը խօսի մարդ-
կային մասց, բարոյականին եւ մար-
մնոյն վրայ հեշտասիրութեան ըրած
ազգեցութեանց վրայ, ծննդական
գործարանաց վիրարութեան ան-
դամազնութեան եւ կազմախօսու-
թեան վրայ, ամուսնական բնախօ-
սութեան, իւր արդեւորութեան եւ
պարտականութեանց վրայ, զիջու-
թեան եւ իւր հետեւանոց ջղային
եւ ծննդական տկարութեան, անմար-
տողութեան, անտեղանտութեան

(մէրագ) յիմարութեան, ծիւրական
ախտի (վերլմ), յօդացաւութեանց,
եղաղախոյճութեանց, սեյֆիային
տկարութեան, անկարողութեան, սոմ-
լութեան եւ անոնց ընդհ. դարման-
ներուն վրայ, միզանցքաբորբոքման
մշտականութեան, կծկմանց, միզա-
կան փամփշտին գրգռութեան, ա-
մորձեաց այտուան եւ յաւաճագեղձի
(քէսթանէճիք) հիւանդութեանց ախ-
տանիչներուն եւ դարմաններուն վը-
րայ, ախտախտեան (վէնէպիէն),
գաղղիական (սիֆիլիսիք) հիւանդու-
թեանց ախտանիչներուն եւ դարմա-
նին վրայ, անոնց սկզբնական եւ եր-
կրորդական հանգամանաց, սնդիկի
բարեւոք եւ չարաչար գործածութեան
վրայ, եւն. եւն.

ԱԶԳ

Բարիկու Բժշկական համալսարա-
նէն վիպեալ, Տօքթ. Ճիւմանեան է-
ֆէնտին պատիւ ունի ծանուցանել
արգոյ հասարակութեան թէ՛ կ'ըն-
դունի հիւանդներն ամեն երկուշար-
թի, Զորքաբարթի եւ Ուրաթ օրե-
րը ժամը 2/3 մինչեւ 5 Պէշիկ-
թաշ երկրորդ փողոց Թիւ 28 քարա-
քօլին կից տունը. կը դարմանէ մաս-
նաւորաբար կուրծքի եւ զլխու հի-
ւանդութիւնները ինչպէս նաեւ վի-
րարութեան ախտերը:

Յիշեալ տօքթի օրը կ'գտնուի նաեւ
ամեն երեքշար. Հինգշար. եւ Շա-
բաթ օրերը ժամը 3/4 մինչեւ 6 Պօ-
լիս Պապ-Ալի ճատուէի Թիւ 15 բը-
նակարանը. Աղքատներն ձրի կը
դարմանէ:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Լաւ ազոյն Բառ Թօնի
վրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի ի գին 100
հատը 10 դհկ. պէտք
ունենցողները պէտք է
գիմն Գ. Պաղտատեան
տպարան, Յակոբեան խան
13 Կ. Պօլիս:

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐԻՆ
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ